

5. Zlatomašnik (1975)

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

30. Okt. 2023

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Minevala sta dva tedna od prihoda v Venezuelo in oče si še vedno ni opomogel od preteklih naporov, od nenehnega katehetskega drvenja, ko se je brez oddiha poganjal od letališča do letališča. Z umikom v Altoclaro so se razmere občutno

izboljšale. Blago podnebje v umirjenem okolju mu je obetalo, da bo kmalu okreval in si nabral novih moči. Ker pa se njegovo počutje kljub temu nikakor ni povsem popravilo, se je naposled odločil za vrnitev brez postanka v Gvatemali, kjer so ga nestrpno pričakovali vsi njegovi sinovi in hčere iz Srednje Amerike ter kardinal Mario Casariego.

Na dan pred svojim povratkom v Evropo je oče pisal kardinalu, da bi ga seznanil s spremembo načrta. Srčno se je veselil potovanja v Gvatemalo, toda nazadnje so mu zdravniki svetovali, naj pot odloži za tri ali štiri mesece. Hudo mu je bilo, da se je moral odreči temu obisku, a kaj mu je preostalo drugega? ***O tem sem temeljito premislil, pravi, in potem ko sem stvar pretehtal v božji navzočnosti, menim, da imajo prav, saj se je moja odsotnost že preveč zavlekla.***

***Prepričan sem, da bo tako vse
bolje: Omnia in bonum!***[1]

Svojo namero, da se ponovno loti kateheze, ki jo je prekinil v Venezueli in je ostala napol nedokončana, je caracaškim članom Dela oznanil pri klepetu 30. avgusta v Altoclaru. Bilo je skoraj opoldne, ko se je oče prikazal v dnevni sobi ter jim brez ovinkarjenja razodel, kar je nosil v srcu:

Zelo vas imam rad! Imam vas rad kakor mati in kakor oče. Zdi se laž, da je to mogoče, toda če je tako hotel Bog ...[2]

Pogovor je tekel dalje, vrstila so se vprašanja in odgovori, sproščeni in ljubeznivi. Zgodilo pa se je nekaj, kar je navzoče presenetilo. Sredi klepeta jim je oče na lepem, brez povzdigovanja glasu, ker tega ni bil zmožen, dal svojo besedo:

Nimam več časa, kajti tole me je prehitelo in moram se vrniti v Evropo. Toda kmalu bom prišel ... Vrnil se bom brez naglice. In takrat bom vsakemu od vas posvetil ves čas, kolikor boste hoteli. Trdna obljuba, kajne? Aragončeva obljuba!^[3]

Tiste trenutke je oče preživel v nenehnem zahvaljevanju, ker je lahko srečal tisoče in tisoče ljudi, ki so ljubili Gospoda ter želeli služiti Cerkvi in vsem dušam. Od Južne Amerike se je poslovil, potem ko se je v vseh obiskanih državah prepričal, da **je Gospod zelo dober plačnik že tu spodaj.**^[4] Na svojem katehetskem popotovanju je došel, do koder mu je Gospod dopustil. Ni se čutil krivega, da mu je zmanjkalo moči. Če je namreč popolnoma iztrošil svojo zalogo telesne energije, je to storil iz velikodušnosti in pri svoji apostolski predanosti ni skoparil. Kakorkoli že, zadal je hud udarec hudiču, s tem ko je svoje sinove in hčere utrdil v veri

ter množicam oznanjal zdrav nauk. Telo je slabelo, a njegov duh je bil trden in ni omahoval v zvestobi. Še naprej so ga žalostila odpadništva od Cerkve in mu povzročala veliko bridkost, toda nad tem trpljenjem je vladala gotovost, da Bog ne izgublja bitk, kot je pred časom pisal monsinjorju Marcelu Gonzálezu Martínu:

Vsem težavam navkljub je moje življenje polno optimizma, saj sem prepričan, da se bo vse uredilo in bodo duše vsega sveta našle božjo luč ter gotovost, ki jo iščejo.^[5]

Bil je optimist v nadnaravnem smislu, prepričan, da so bile tiste zgodovinske razmere nekaj začasnega. Pričakoval je, da bo kmalu napočil jutranji svit in bo tema pregnana. Zaupal je v vsemogočnost molitve in zavzeto molil:

V tem adventnem času, tako piše centralni tajnici, prôsi Devico Marijo, naj ona, ki je na svet prinesla Odrešenika, dobrohotno skrajša ta mračni čas, da se v duše in v Cerkev povrjeta luč in mir.^[6]

V mesecih svoje katehetske dejavnosti se je trudil povsem pozabiti na samega sebe in na svoje bolezni, da bi mogel neovirano delati za Kristusa in njegovo Cerkev. Ko so potovali iz države v državo, sta oče in Álvaro pisala kratka pisma, med drugim tudi monsinjorju Benelliju, namestniku v državnem tajništvu. Na prvem pismu iz Brazilije, ***kjer Gospod izredno blagoslavlja dejavnost našega Dela***, sta podpisana Jožefmarija Escrivá de Balaguer in Álvaro del Portillo.^[7] S pismom, poslanim iz Lime, se na msgr. Benellija obrača Álvaro:

»Ponovno vam pišem in vam pošiljam prisrčne pozdrave iz Peruja.

Nadaljuje se ta *nadvse plodovita kateheza*, med katero naš ustanovitelj veliko ur dnevno govori množicam ter jih spodbuja k ljubezni do Cerkve in Kristusovega vikarja. Število spreobrnjenj in spovedi je neverjetno. Mislim, da bo to, o čemer pišem, v tolažbo svetemu očetu.«
Podpis: Álvaro del Portillo –
Jožefmarija Escrivá de Balaguer.^[8]—

Edino Bog je vedel za vse muke in tegobe, ki jih je trpel oče. Po nekaj tednih katehetskega oznanjevanja v Braziliji in Argentini je začel čutiti silno utrujenost. Na klepetih ga je spremljala migrena, astenija, zaspanost in povišana temperatura. V tistem času, še v Argentini, se mu je poslabšal vid zaradi sive mreže, ki je začela nastajati leta 1971. Na eno oko je videl zelo slabo, pacientova dostojanstvenost in naravnost pa sta bili občudovanja vredni. Na množičnih srečanjih, kjer so se od enega do drugega konca dvorane

vrstila najrazličnejša vprašanja, se je oče po odru gibal povsem sproščeno. Le redkokdo je vedel, da je bil napol slep. Komajda je zmoget razločiti rdečo luč, ki je zasvetila na mestu, kjer je kdo zaprosil za mikrofon. Po svojih najboljših močeh je skušal ugotoviti, kje se nahaja sogovornik, ter govoril z njim, kakor da ne bi bilo zraven nikogar drugega. Včasih pa je uporabil trik ter na podij povabil kakšnega mladega fanta. Z roko se je naslonil nanj in sledil spontanim napotkom pomočnika, ki mu je nakazal smer proti mikrofonu.^[9]

* * *

Ko je oče 1. septembra z letom iz Caracasa prispel v Madrid, je bil videti precej utrujen, a nasmejan. Kot je bilo pričakovati, mu je zdravnik najprej predpisal počitek ter ga poslal na preiskave. Ponovno je šel na pregled 13. septembra. Bolnik se je počutil veliko bolje, ni več kašljal,

dobil je apetit, hodil je z zanesljivim korakom. Toda preiskave so pokazale znatno poslabšanje delovanja ledvic in jasne znake srčnega popuščanja zaradi okvare levega srčnega prekata.^[10] Še tretjič so ga zdravniki pregledali proti koncu septembra 1974 v Barceloni ter potrdili, da se je stanje zelo izboljšalo, da je živahnejši in zmožen brez posebne pomoči hoditi gor in dol po stopnicah. Njegov videz sicer res ni dajal vtisa o človeku skrhanega zdravja, toda številke so govorile same zase. Raven sečnine v krvi in drugi izvidi laboratorijskih preiskav so bili zaskrbljujoči, kar je zabeleženo tudi v zdravniškem poročilu: »Pri tem pregledu izstopa veliko nasprotje med njegovim splošnim zdravstvenim stanjem, ki je sprejemljivo, in med naravnost patološkimi laboratorijskimi izvidi.«^[11]

Med tem časom, kmalu po vrnitvi v Madrid, so od vsepovsod začela deževati zahvalna pisma za njegovo katehezo po Južni Ameriki. Iz Kolumbije jih je prejel cel kup. Oče je drugo za drugim prebiral ta pisma in se veselil. Pomagala so mu moliti in prositi Boga za vsako osebo posebej in za posamezne potrebe. Toda med vrsticami je bilo čutiti bolečino njegovih kolumbijskih hčera, bodisi zaradi očetovega šibkega zdravja bodisi zaradi njegovega odpovedanega obiska, od katerega je ostala zgolj obljuba:

Ne delajte mi tragedije, saj za to ni razloga. Tokrat, ker je Gospod tako odločil, se nisem mogel srečati z vami. Upam, to je moj namen, da bom prav kmalu lahko obiskal svoje kolumbijske hčere v njihovem lastnem okolju, in da se bo njihovo število stokrat pomnožilo. Toliko duš nas čaka v tej predragi deželi!^[12]

V drugi polovici septembra je bil v domu duhovnih vaj Castelldaura, nedaleč od Barcelone, na oddihu. Na oddihu, toda brez opuščanja njegovih delovnih navad. Ni hotel nikakršnih izjem glede urnika niti spregledov od svojih obveznosti pri nalogah vodenja. Ohranil je tudi svojo potrpežljivost in mladostnost. Za okrepitev pljučne zmogljivosti so mu priporočili dihalne vaje. In tedaj je oče z veliko mero dobre volje napihoval gumijaste balone ter vadal globok izdih, tako da je pihal skozi slamico in ustvarjal mehurčke v kozarcu vode.^[13]

* * *

V tistih nekaj dneh, ki jih je prebil v Castelldauri, se je oče posvečal dokumentom, povezanim z institucionalnim vprašanjem Opus Dei. Na ta način je bil pokoren papežu. Sledil je njegovim napotkom. Namreč leto dni predtem, 25. junija

1973, je Pavla VI. na zasebni avdienci seznanil z delom za revizijo cerkvenopravne strukture Opus Dei. Novica je papeža razveselila; še posebej, ko je izvedel, da aktivnosti tehnične komisije, ki je bila zadolžena za to nalogo in ki jo je vodil Álvaro del Portillo, dobro napredujejo. Ob tisti priložnosti je papež ustanovitelja spodbudil, naj dokumente pošljejo na Sveti sedež, kakor hitro bo vse nared.

S tem bi Opus Dei dobil cerkvenopravno ureditev, ki bi ustrezala bistvu ustanovne karizme. To je bil cilj »posebnega namena«, za katerega je že mnogo let molilo celotno Delo. Ko bo dosežen, naj bi bilo konec neizrekljivih nevšečnosti in preglavic, ki jih je ta zadeva povzročala ustanovitelju.

Skoraj pol stoletja prošenj za uresničenje od Boga prejete naloge! Že na samem začetku je sledeč

božjim navdihom poslušno privzel geslo: *Deo omnis gloria*. Kot zvesto orodje je izvrševal njegove ukaze in Gospod mu ni odrekel svoje pomoči. Odkar mu je dal »videti« Opus Dei, ga je spremljal pri izpolnjevanju njegovega poslanstva. Kot je pojasnjeval svojim otrokom:

Bog me je vodil za roko, molče, polagoma, dokler ni zgradil svojega gradu: Naredi ta korak – tako se je zdelo, da govori –, postavi zdaj tole semkaj, tisto tam spredaj odstrani in premakni tjele. Tako je Gospod s trdnimi potezami in obzirnim pogledom gradil svoje Delo, staro in novo kakor Kristusova beseda [...]. Kar sem moral storiti, je bilo to, da se pustim voditi.^[14]

Med bivanjem v Venezueli je ob neki priložnosti pripovedoval zasebna doživetja iz zgodovine Dela. Govoril jim je, da je vedno nastopal kot **božji pisar**, da je ravnal in sprejemal

odločitve kakor nekdo, ki piše po nareku nekoga drugega.^[15]___

30. septembra je zaključil z delovnim oddihom v Barceloni ter se vrnil v Villo Tevere. V tistem času je bil *Codex Iuris Particularis* oziroma Posebno pravo Opus Dei, ki ga je sestavila tehnična komisija po navodilu in pod stalnim nadzorstvom ustanovitelja, že povsem dokončan, pregledala pa ga je tudi stalna komisija Generalnega sveta Dela. Zato so ga lahko predložili ustanovitelju in ta ga je, kot je zabeleženo v zapisniku, »v celoti odobril na današnji dan«,^[16]___ to je 1. oktobra 1974. V ta osnutek zakonika posebnega prava Opus Dei so bile vključene vse spremembe oziroma prilagoditve, potrebne za to, da bi besedilo zvesto odražalo ustanovno karizmo, katere »edini in izključni nosilec po božji volji«^[17]___ je bil oče. Z ustanoviteljevim podpisom je bil torej potrjen osnutek zakonika,

na katerem bo temeljila dokončna cerkvenopravna ureditev Opus Dei. Trenutek, ko se bo to uresničilo, je ustanovitelj premišljeno že vnaprej nakazal. Tako je namreč zapisano v zadnjem odstavku zapisnika o odobritvi: »Ta *Codex* bo predstavljen Svetemu sedežu v trenutku, ko bo vložena prošnja za novo cerkvenopravno ureditev, ki je za Delo zaželeno, v okviru možnosti, ki jih odpirajo določbe in pravila izvrševanja odlokov drugega vatikanskega cerkvenega zbora.«^[18]

S tem so bili izpolnjeni cilji, zaradi katerih je bil sklican posebni generalni kongres. Vse je bilo urejeno in pripravljeno – v pričakovanju trenutka, ko bo napočil čas za poslednji korak. Opravljen je bil temeljit pregled statutarnih določb in nadoknadeno je bilo vse tisto, kar je bil ustanovitelj nekoč prisiljen dopustiti. Na ta način se je vse skladalo, tako pravna oblika kot

posamezne točke, povezane z Delu lastnim duhom in fizionomijo.

Ni pa bil oče preveč prepričan, da bo za časa svojega življenja na Sveti sedež lahko vložil prošnjo za uresničitev te institucionalne spremembe. V resnici ga to tudi ni kaj dosti skrbelo. Nekaj mesecev poprej, junija, ko je v La Chacri s svojimi argentinskimi otroki kramljal o »posebnem namenu«, jim je na srce polagal umirjenost in nadnaravni pogled: naj bodo mirni, zadovoljni in tesno zedinjeni z očetom. ***In če bi me Gospod poklical k sebi, preden se to zgodi, jih je posvaril, bodite združeni s tistim, ki bo prišel za menoj, še bolj združeni. Naj bo vaš sklep, da ga boste imeli radi iz vsega srca.***^[19]

Kadarkoli se je odtlej dotaknil institucionalnega vprašanja, je to storil mirno, brez prenačlenosti, vendar jih je obenem pozival, naj to

jemljejo resno in odgovorno. ***Ne eno, sto življenj, če bi jih imeli, bi morali dati, da bi Delo doseglo končno cerkvenopravno rešitev,***^[20] jim je govoril. V tistem obdobju je vsako besedo, ki jo je izrekel vpričo svojih otrok, v njihovih ušesih spremljal poseben odmev, kot nekakšna sled nevidne zapuščine; pri čemer je za ustanovitelja, ki je na vsak trenutek gledal z vidika večnosti, sedanost vedno bila zaznamovana z nujnostjo prihodnosti. Takšno priganjanje je čutiti tudi v pismu, ki jim ga je poslal za božič 1974. V njem poudarja, da imajo vsi njegovi sinovi in hčere obveznost uresničevati Opus Dei. Zato jih prosi za zvestobo in jih spominja na njihovo odgovornost pri tej nadnaravni nalogi. V njegovem naročilu, naj ne opuščajo tega poslanstva, odzvanja ustanoviteljevo vprašanje iz prvih časov: Boš ti nadaljeval z Delom, če jaz umrem?

Pismo je dolgo. Oglejmo si zgolj dva odstavka:

Predragi, naj Jezus varuje moje hčere in sinove!

Ko vam s temi vrsticami pošiljam svoje ljubezni polno božično voščilo, vam želim še enkrat ponoviti – da bi se vam vtisnilo globoko v dušo –, da se Gospod močno opira na nas, na vsakega posebej, in da moramo vsi na svojih ramenih, z optimizmom in resnično vesoljnim zavedanjem, čutiti blagoslovljeno breme, povezano z uresničevanjem Dela, kakor Bog pričakuje. Breme, ki prihaja od Gospoda – iugum meum suave est et onus meum leve –, ter zato ne utesnjuje in ne duši [...].

Čutite v svojem srcu gotovost, da se posvečamo od Boga hoteni nadnaravni nalogi, na katero se moramo odzvati z lojalnostjo, z zvestobo v velikem in v malem, ne da bi popuščali v svojem osebнем boju.

Če bi namreč zanemarjali na videz nepomembne podrobnosti, bi tam – skozi odprto okence – vsi grehi in vse praktične zmote kakor tolpa prodrli v duhovni grad, da ga opustošijo.^[21]

Tudi v pogovorih in klepetih z njegovimi sinovi, ki jih je v tistih dneh imel v Rimu, je zaznati poudarek na duhovni spodbudi. Na božično jutro so v očetu kar prekipevale bodrilne besede:

Svet je silno razburkan in Cerkev prav tako. Morda je svet takšen, kot je, zato, ker je v takšnem stanju Cerkev ... Želel bi, da v središču vašega srca odmeva tisti krik slepčka iz evangelija, da bi mogli jasno in z gotovostjo videti stvari tega sveta. V ta namen vam ni treba drugega, kot da ubogate v tistih nekaj rečeh, ki so ukazane, tako da sledite napotkom, ki vam jih dajejo direktorji.

Velikokrat recite Gospodu, išoč njegovo navzočnost: Domine, ut

videam! Gospod, daj, da spregledam!
Ut videamus! Naj stvari jasno vidimo
v tej, neke vrste revoluciji, ki ni
revolucija, pač pa satanska zadeva.^[22]

Tako vztrajno je ponavljal in se
vračal k tem molitvenim vzklikom,
da se jim je klic slepega iz Jerihe
globoko zasidral v dušo:

Domine, ut videam! Naj vsakdo
spregleda. Ut videamus! Naj se
spomnimo prositi, da bi tudi drugi
spregledali. Ut videant! Prosímo, naj
bodo te božje luči deležne vse duše
brez izjeme.^[23]

V voščilu svojim hčeram je oče tudi
njim predlagal isti molitveni vzklik:

Domine, Gospod, ut videam! Naj
spregledam! Domine, ut videant! Naj
spregledajo! Naj z lučjo duše, z
jasnostjo, z nadnaravnim čutom
vidimo stvari tega sveta: tiste, ki se
nam zdijo velike, in tiste, ki se nam
zdijo majhne, saj pridobijo veličino,

kadar je prisotna ljubezen in nadnaravni pogled. Naj vidimo z lučjo razuma, jasnih misli, sedaj, ko je svet poln, ko je Cerkev polna neresnic, krivoverstev vseh časov, ki se dvigajo kakor gadi.

Prosili bomo Gospoda, naj nas ohrani v edinosti kakor doslej, v resnici vere. In potem naj vsi, vsi z jasnimi očmi vidimo zemeljske stvari na tak način, da jim ne bomo pripisovali pomembnosti: to so stvari, ki minejo.

[24]

Pod površjem teh besed se oče srečuje s svojim molčečim trpljenjem za Kristusovo Cerkev. Pod površjem teh prošenj se vije dolga prispodoba, ki zaobjema dva pogleda: nadnaravnega in zemeljskega. Kajti oče navsezadnje ni prosil za luč, ki bi razsvetlila njegove bolne zenice, kakor je prosil slepi iz Jerihe. Nikdar ni pred Gospod moledoval, da bi ga rešil njegovih bolezni. Iskal je čist

pogled na svet, ki ga je strastno ljubil, a pri tem ni bil podvržen njegovi privlačnosti. Prosil je, naj **vsi z jasnimi očmi** vidijo **zemeljske stvari**, vendar naj vanje ne polagajo svojega srca, temveč naj bodo povsem nenavezani na vse, kar more človeku ponuditi mikavnost tega sveta.

Le malokdo je vedel, kakšno je bilo njegovo zdravstveno stanje. V tistih dneh je oče trpel zaradi precej hude slepote in bilo je ganljivo gledati, kako uglašeno je prenašal bolezen.^[25]

Leto 1974 je šlo h koncu. Na silvestrovo se je zopet srečal s svojimi sinovi. Prinesli so mu kipec božjega Deteta. Ljubeznivo ga je vzel v roke in ni ga bilo sram početi »otročarije«, kot je sam pravil. Spomnil se je na Jezuščka iz Samostana sv. Elizabete v Madridu, ob katerem je nekoč prepeval in poplesoval. Sedaj je z nežnostjo v

očeh gledal Dete, ga zasul s poljubi in priznaval svojim sinovom: ***Ni mi nerodno poljubljati Dete kot takrat, ko sem bil majhen. Ko odhajam s tega sveta, me ni prav nič sram.***^[26] Kar tam jih je blagoslovil s kipcem ter jim ga izročil, da bi ga odnesli v Cavabianco. To je bil »temeljni kamen« Rimskega kolegija.

Naslednji dan, 1. januarja, je oče svojim hčeram napravil uvod v leto 1975 z naslednjimi besedami:

To leto bo zelo dobro leto. Bridkosti gotovo ne bo manjkalo, toda če jih bomo prenašali z božjo milostjo in dobro voljo, potem to ne bodo slabe, temveč dobre reči. Iz vsake okoliščine morate izluščiti kaj dobrega.

To bo dobro leto, hčere moje, ker se bomo zbližali z našim Gospodom bolj kot kdajkoli prej.^[27]

Tisto noč, s 1. na 2. januar, se mu je zaradi okvare ledvic v pljučih nabrala voda, nato pa je utrpel hudo srčno kap. Takoj so mu podelili poslednje zakramente in mu zagotovili zdravstveno oskrbo. Kljub resnosti srčnega napada in napol prečuti noči je oče naslednje jutro stal na nogah. Da bi ga temeljito pregledali zdravniki, ki so poznali tudi pretekle podatke njegove zdravstvene zgodovine, je 3. januarja odpotoval v Španijo.^[28] Iz Madrida se je nato za nekaj dni namenil v dom duhovnih vaj La Lloma, ki ga je obiskal že leta 1972 med katehezo po Iberskem polotoku. Tam mu je oči pregledal okulist, da bi ugotovil, ali bi lahko šel na operacijo. Na tistem kraju, ob valencijskem morju, se je večkrat srečal s svojimi otroki. V očetovem spominu so se vrstila čudovita doživetja, ki jih je delil z njimi, in zaupal jim je, kje so bile takrat njegove misli:

Imam že triinsedemdeset let, jim je dejal. Čez nekaj dni jih bom dopolnil in sem na tem, da zapustim ta svet ... Kmalu bomo obhajali petdeseto obletnico Dela. In kaj je petdeset let za neko ustanovo? Na nas so se spravili z brcami, zato smo se tako razsejali.^[29]

Na predvečer svojega rojstnega dne, 8. januarja, je bil zopet v Rimu. Ni mu bilo dovolj vedeti, da ga imajo njegovi otroci radi, temveč je potreboval tudi to, da živo izkusi njihovo ljubeznivost. In enako so oni čutili do očeta.

Dnevi so minevali, bolnik pa je prehiteval pričakovanja zdravnikov, osuplih nad dejstvom, da si je tako naglo opomogel od očesnih in drugih težav. Trinajstega januarja je pisal kardinalu Casariegu ter mu potrdil, da bo lahko prav kmalu ***končno (!) uresničil tiste sanje o poti v Gvatemalo.***^[30]

Tako kot leto poprej so za mnenje zaprosili zdravnike. Ti so pretehtali razloge za in proti potovanju v Venezuelo in Gvatemalo, kamor se je nameraval odpraviti meseca februarja. A le kdo bi mogel brzdati božjo ljubezen, ki je prekipevala v očetovem srcu? Dan za dnem je pridobival več moči. Zdravje se mu je vidno popravljalo. Na podlagi tega so zdravniki po dolgotrajnem in pazljivem premisleku naposled privolili, vendar so postavili tudi svoje pogoje, in sicer: manj naporen in mirnejši način življenja, največ tisoč petsto metrov nadmorske višine ter zahteva, da ga stalno spremlja zdravnik.^[31] Tudi oče se je lotil priprav na potovanje. Do sredine januarja je »mobiliziral« že na tisoče ljudi, ki so z molitvijo in daritvijo Gospodu in Mariji priporočali delo, ki ga je nameraval opraviti na ameriški celini.^[32] Preden pa se je podal na pot čez Atlantik, je vsem vernikom Opus Dei napisal pismo ob duhovniškem

jubileju, ki ga bo obhajal dva meseca pozneje:

Predragi, naj Jezus varuje moje hčere in sinove!

S tem pismom bi vas želel prositi, da 28. marca, ob 50. obletnici mojega duhovniškega posvečenja, še prav posebej molite zame – ter se pri tem zatekate k priprošnji naše Matere, svete Marije, in svetega Jožefa, našega očeta in gospoda –, da bi jaz bil dober in zvest duhovnik.

Nočem, da bi se prirejala kakršnakoli slovesnost, ker želim, da ta jubilej mine skladno z običajnim pravilom mojega stalnega ravnanja: skriti se in izginiti je zame tisto pravo, naj sije samo Jezus.

Prosim pa vas tudi, da smo tisti dan – 28. marca je veliki petek – zelo povezani v globlji hvaležnosti do Gospoda, ki nas je spodbudil, da smo deležni njegovega svetega križa, se

pravi ljubezni, ki ne postavlja pogojev.

Pomagajte mi, da se Bogu zahvalim za ogromni zaklad klica v duhovništvo in še za ono drugo nadnaravno poklicanost v Delo, obenem pa tudi za vse njegove milosti in vse njegove dobrine, universa beneficia sua, etiam ignota – tudi za tiste, ki jih nisem zmogel zaznati. Bodimo hvaležni, hčere in sinovi, saj je kljub naši neznatnosti – ničnosti – naš nebeški Oče v svoji neskončni dobroti razširil naša srca ter s tistim ognjem, ki ga je prinesel na zemljo, v naših dušah vnel veliko ljubezen. Poleg tega mu izkažimo sinovsko zahvalo, ker smo se v njegovem Delu naučili z dejanji in v resnici ljubiti sveto Cerkev in papeža.

Spremljajte me pri češčenju našega Zveličarja, resnično navzočega v sveti evharistiji, navzočega v vseh ječah vseh cerkva po svetu na ta

veliki petek. Preživimo ta dan v globokem in ljubezni polnem češčenju.

Za vse svoje grehe in za grehe vseh ljudi prosimo odpuščanja s hrepenenjem po očiščenju in zadoščevanju spričo tolikšne slepote: Ut videamus! Ut videant! Da bi mi spregledali, da bi ljudje spregledali.

Bodimo torej ta dan tesno združeni z Devico Marijo – glejte jo ob križu njenega Sina – v zbranosti, polni češčenja, zahvale, zadoščevanja in prošenj.

Tam – iuxta Crucem Iesu – se radost in trpljenje srečata ter vse človeške besede in svečanosti postanejo prerevne za slavljenje Ljubezni, ki se daruje. Zato, predrage hčere in sinovi, ob spominu na to duhovniško obletnico obnovimo sklep, da bomo vsak dan ob vznožju križa – oltarja – hvaležno posegali po Življenju, ki nam ga daje Jezus Kristus. Naj bo

sveta maša vedno središče in korenina našega življenja. To je najboljše praznovanje duhovništva.

Že sedaj sem globoko ganjen zaradi ljubezni, s katero se boste na ta način spomnili mojih 50 let mašništva.

Poskusite preživeti ta praznik tesno združeni z mojimi nameni, zlasti z nameni moje maše. Osupnjeni boste, koliko luči in koliko milosti bomo prejeli od Gospoda, če se potrudimo biti res na dosegu njegovega pogleda, tako da molimo in delamo v njegovi navzočnosti – consummati in unum! – ter se združujemo v eno samo srce z vedno večjim hrepenenjem po služenju sveti Cerkvi in dušam.

Ljubeznivo vas blagoslavlja vaš oče

Mariano.[33]

Dne 29. januarja se je iz Rima odpravil v Madrid, nato pa 4. februarja odpotoval naprej proti Caracasu.

Za ponovno pot v Venezuelo je imel več razlogov: hotel je držati dano besedo, da se bo vrnil; želel se je srečati z več sto sinovi in hčerami, ki jih na tem svetu ne bo več videl; gnala pa ga je tudi njegova nezadržna apostolska gorečnost ...

»Oče,« mu je nekaj dni po prihodu rekla ena od njegovih hčera, »kakšno znamenje božje previdnosti, da ste med nami!«

In oče je prikimal.

Tukaj smo zbrani ne slučajno, ne kar tako, ampak ker mi je Bog, naš Gospod, hotel nakloniti to veselje.

[34]

Od prvega trenutka dalje je bil oče povsem na razpolago direktorjem Dela v Venezueli. To jim je izrecno povedal: ***Jaz sem zgolj stvar, tako da bom storil, kar boste hoteli. Je***

to jasno? Storil bom, kar boste hoteli.[35]

Altoclaro sedaj ni več dajal videza spokojnosti in miline kakor pred meseci. Na športnem igrišču so postavili oder in pod ponjavo, ki je ščitila pred močnim soncem, je bilo razvrščenih več tisoč stolov. Oče je bil pripravljen na letanje sem in tja, na sprejemanje vseh predvidenih obiskov, bil je voljan slediti programu načrtovanih klepetov ter se prilagajati hišnemu urniku. Toda pričakovati, da bo pri katerikoli izmed teh aktivnosti varčeval z močmi, je bilo naravnost iluzorno. Spet se je ponovilo, kar se je dogajalo že na prejšnjih potovanjih. Dovolj je, če si preberemo zapis v dnevniku doma Altoclaro na dan 11. februar, ko so se že začela množična srečanja: »Naš oče se izroča dušam, ljudem, razdaja se velikodušno, v globokem in prešernem duhu ter z mladostno močjo, ki ji ni konca. Ko pa je

napetost srečanja mimo, se na očetu opazi ves napor, ki ga je vložil.«^[36]

Bilo je očitno, da je oče nezadržno izgubljal svojo življenjsko moč, vendar se na izčrpanost ni oziral. Utrujenosti se je otresel z nadnaravnimi razlogi. Ta pojav je izstopal zlasti pri pogovorih z mladimi, kjer se je njegov duh odločno pel proti visokim idealom. Morda je bilo v njegovi gorečnosti in zavzetosti sedaj manj fizične moči, ni pa se zmanjšala njegova sposobnost navduševati duše:

V Venezueli in iz Venezuele je treba uresničiti mnogo velikih stvari, je nagovarjal skupino deklet, in za to potrebujemo mlada, vneta srca, jasne glave, simpatične in čudovite ljudi, kot so moje hčere in prijateljice mojih hčera. Ko bi le hotele ..., kajti Bog gotovo hoče! Udobnice, pojdite ven iz svojega udobja ...!^[37]

Kot je bilo v njegovi naravi, je oče zdaj govoril resno, zdaj zbijal šale. Vedrost in nasmeh na njegovem obrazu sta pričala o ravnovesju njegovega razpoloženja, od tam pa je zlahka preskočil na kakšno hudomušno domislico. Tako se je denimo zgodilo na klepetu 13. februarja, ko mu je neka numerarija pomočnica želela zastaviti vprašanje in jo je oče ljubeznivo prekinil:

Strašno vam zavidam ... Ker sem moški, pač ne morem biti numerarija pomočnica. Ampak včasih sem pomislil: Jožefmarija, kaj bi si ti želel?

In – malo vas bom prestrašil – sam sebi sem odgovoril: Želel bi si, da ne bi bil član Opus Dei. Zakaj? Zato da bi lahko zaprosil za sprejem in bil od vseh zadnji.

Če pa bi bil ženska – to bi bilo lepo! Kajti v tem primeru bi postal numerarija pomočnica, zagotovo.^[38]

Očetov pogled se je odzival na vse, kar je zaznal. Neprenehoma je dušam dajal nasvete, direktorjem pa merila za vodenje. Ob prihodu v državo ni imel priložnosti videti glavnega mesta, ker so se z letališča po vzpenjajočih se cestah takoj odpravili proti Altoclaru. Ni še minilo dvajset ur od pristanka na caracaškem letališču, ko jih je že priganjal in jim odstiral apostolska obzorja:

Caracasa sploh nisem videl. Ko pa smo se med vožnjo vzpenjali sem gor, sem s ceste videl tiste bedne barake. V Opus Dei je prostor za vse. Poklic ni samo za ljudi z univerzitetno izobrazbo. Vsekakor morate gojiti stike z bogatimi, in tudi s tistimi, ki so lačni, predvsem lačni Boga. Delo je za vse. In doseči morate tiste, ki imajo denar, in tiste, ki nimajo ničesar.^[39]

Načrt obiskov in drugih aktivnosti je bil izpeljan brez zapletov – kar je na neki način presenetljivo. Dejansko je bilo prvič, da je oče na svojih katehetskih potovanjih pristal na to, da več časa ostane v postelji. Celo čez dan se je kdaj za kratek čas ulegel, medtem ko je čakal na začetek naslednjega srečanja. V tem očetovem ravnanju pa ni bilo prav nič pomirjujočega. Nasprotno, na ta način je svojo utrujenost zgolj pometel pod preprogo ter prikrival dejstvo, da komajda še zdrži napor tistih množičnih klepetov, ki so ga na moč izčrpavali. Vendar je s čutečo mislijo bodril svojega duha ter sam pri sebi govoril: ***Bog ve, ali bom te otroke še kdaj videl na tem svetu!***

[40]

15. februarja se je poslovil od Venezuele in odpotoval v Gvatemalo. Na letališču sta ga pričakala gvatemalski nadškof, kardinal Casariego, in vikar Opus Dei v

Srednji Ameriki, gospod Antonio Rodríguez Pedrazuela. Njima je bil namenjen očetov prvi objem, ko je stopil iz letala. »Gvatemalska Cerkev je zelo vesela, oče, da ste med nami,«^[41] ga je pozdravil kardinal. Imeli so več kot dovolj časa za pripravo na njegov obisk. V Gvatemalo so privreli člani Dela, prijatelji, sodelavci ter še mnogo drugih ljudi iz bližnje Kostarike in Salvadorja, pa tudi iz bolj oddaljenih krajev: iz Kolumbije, Združenih držav in Kanade. V zraku je bilo veliko pričakovanje, saj še vedno niso bili povsem gotovi, da ga bodo res videli. Tudi oče je čutil potrebo, da potrdi svojo navzočnost, in naslednji dan je v neki izvod prve izdaje *Poti* zapisal:

Svojim gvatemalskim hčeram in sinovom podeljujem ljubezniv blagoslov ter se veselim, da – končno! – vidim to predrago deželo.

Gvatemala, 16. feb. 1975. Mariano.^[42]

Še istega dne so se začela očetova srečanja z različnimi skupinami. Popoldne se je z avtomobilom odpeljal v mesto, da bi blagoslovil centre Dela in zemljišče, predvideno za dokončni sedež Regionalne komisije. Vsakokrat se je za nekaj trenutkov tiho zbral v avtu ter ob pogledu na posest ali stavbo le-to blagoslovil.

Dopoldne 18. februarja se je sešel z zajetno skupino škofijskih duhovnikov. ***Zelo rad bi se [od vas] kaj naučil, da bi to prenesel v prakso***, jim je naznanil, preden je načel pogovor.^[43] Popoldne je obiskal dom duhovnih vaj Altavista in tam blagoslovil Marijino podobo v kapelici, ki je bila posvečena Karmelski Materi Božji v »spomin na očetovo sestro Karmen, ki je tako kot babica znala pomagati ter

velikodušno in nesebično podpirati apostolat Dela«. ^[44]

19. februarja je bil Álvaro god. Sonce je pripekalo in oče je čutil težo njegovih žarkov. Nekdo je vprašal: Kaj storiti, da bi bili zvesti kakor gospod Álvaro? Razleglo se je bučno ploskanje, ki se mu je pridružil tudi oče. Vendar se je videlo, da mu ni dobro. Bleščanje sonca ga je bilo v oči in od suhega zraka ga je dušilo v grlu.

Tistega večera so ugotovili, da ima zametek bronhitisa s spremljajočo vročino in izgubo glasu ter da je v stanju hude izčrpanosti, zaradi česar je bilo treba odpovedati srečanja, načrtovana za 20. februar in naslednje dni. Njegove možnosti okrevanja so bile silno negotove. Zdaj je bil zares povsem izžet, kakor limona. Edina razumna odločitev je bila vrnitev v Evropo. Oče je sprejel božjo voljo:

Otroci moji, zadovoljen sem z delom v teh deželah. Treba je še naprej delati ter nadaljevati po isti poti. Zelo mi je bilo hudo, da ne morem ostati med vami. Potrpimo! Sprva sem bil žalosten, zdaj pa sem vesel. Vse sem daroval Gospodu za rast dejavnosti v Srednji Ameriki. V sosednji državi sem se počutil zelo dobro, nato pa sem prišel sem v želji, da bi govoril z mnogimi ljudmi. A Bog tega ni dovolil. To mu z veseljem izročamo.

[45]

Situacija je bilo res hudo neprijetna. Že nekaj dni prej so se na pot odpravile cele družine. Drugi so porabili svoje prihranke, da bi mogli videti in slišati očeta. Kdo naj jih zdaj potolaži? Presenetljivo pa so, potem ko je minila prva reakcija, dejstvo vsi dobro sprejeli in ohranili veselje.

Na dan njegovega odhoda, 23. februarja, se je na letališču zbralo na tisoče ljudi, ki so iz različnih krajev

Gvatemale prišli v upanju, da bi slišali tega duhovnika. Vsaj posloviti so se želeli od njega.^[46] Oče je bil globoko ganjen. Kardinal ga je kar na vzletni stezi prosil, naj navzoče blagoslovi. Prošnje ni mogel zavrniti, in preden se je povzpел na letalo, je zbrani množici podelil blagoslov. Tri dni pozneje je pisal iz Madrida:

Predragi gospod kardinal!

Pravkar sem se vrnil v Evropo in čutim potrebo, da vam nemudoma pišem, saj mi na misel in v srce prihaja marsikaj: v vsem vidim preljubeznivo Gospodovo roko, četudi je včasih težko razumeti njegove načrte.

Zadovoljen sem, zelo zadovoljen! Na to potovanje sem se – kot ste me vi prosili – odpravil z željo nadaljevati svojo katehezo po ameriških deželah, da bi mnogim dušam spregovoril o Bogu ter da bi se učil ljubiti in bolje služiti našemu Gospodarju. Nisem

uspel izpolniti vsega, kar sem načrtoval, vendar se nenehno zahvaljujem Sveti Trojici, saj mi je bilo v veselje videti obilno apostolsko delo mojih hčera in sinov v teh državah; v Gvatemali in Salvadorju pa nas je še posebej spremljala Mariova ljubeznivost.^[47]

V sklepnih vrsticah mu pravi:

Naj se vam na koncu zahvalim za vse pozornosti, ki ste mi jih izkazali in ki jih ta grešnik ne zasluži. Zdaj sem vam že odpustil tisto potezo, ko ste me na letališču La Aurora pripravili do tega, da sem blagoslovil množico, ki s tolikšno ljubeznijo moli za svojega kardinala, čeprav mislim, da še več molim in ga imam še bolj rad jaz sam.

* * *

Po povratku v Rim se je poglobil v običajno delo, zadovoljen, ker mu je Gospod dal ***dobro zdravje, da se***

lahko normalno loti dnevnih

opravi.^[48] God svetega Jožefa je bil tik pred vrati. Tistega 19. marca se je zjutraj odpravil v Cavabianco. Ne z namenom, da bi svojim sinovom pridigal, marveč da bi jim na stežaj odprl srce, kar je le redkokdaj storil na tako neposreden način.

To noč, jim je dejal na začetku, sem razmišljal o številnih rečeh izpred mnogih let. Vsekakor vedno pravim, da sem mlad, in to je res: Ad Deum qui laetificat iuventutem meam! Mlad sem z božjo mladostjo. Vendar je to veliko let.^[49]

Ponoči je dalj časa v sladkem bedanju podoživljal svoj poklic in prve korake v zgodovini Dela. Osupnjen je razmišljal o prehojeni poti: o svojih mladostnih slutnjah in o delu mladega duhovnika, ki naj bi uresničil vesoljno poslanstvo. Pred njegovimi očmi so se vrstili umirajoči v bolnišnicah, reveži iz madridskih

predmestij, otroci, ki jih je učil
verouk, ter osamljeni in zapuščeni
bolniki ... V mislih so se mu kopičila
doživetja iz preteklosti in se ponujala
njegovim ustnicam, da bi o njih
spregovorile. Vsak izmed teh
spominov je zaobjemal neko
ustanovitelju podeljeno božjo milost:

Otroci moji, pripovedujem vam nekaj
malega o tem, kar je bila danes
zjutraj vsebina moje molitve. Človeka
postane kar sram, prevzame ga
hvaležnost in še večja ljubezen. Vse
doslej storjeno je veliko, a še vedno
malo: v Evropi, Aziji, Afriki, Ameriki
in Oceaniji. Vse je delo Jezusa, našega
Gospoda. Vse to je storil naš nebeški
Oče.^[50]

Njihova pot je bila že dodobra
začrtana. Od Boga prejeta naloga je
bila izpolnjena.

Pred očmi imate toliko prehojene
poti, jim je zagotavljal, da ne morete
več zaiti. Ob tem, kar je bilo

doseženo na teološkem področju – nova teologija, dragi moji, in to dobra – ter na področju cerkvenega prava; ob tem, kar smo uresničili po Gospodovi milosti in s pomočjo njegove Matere, ob skrbnosti našega očeta in gospoda svetega Jožefa ter ob podpori angelov varuhov, je sedaj res nemogoče, da bi skrenili s prave poti, razen če ste zares hudobni.

Bodimo hvaležni Bogu, veste pa že, da jaz nisem nepogrešljiv. Nikoli nisem bil.^[51]

Kako hitro je tekel čas. Koliko sprememb in novosti. Nekaj dni prej so mu naznanili, da bo *Pot* prevedena v kečujski jezik. To se je zdelo kakor sanje. Pred štiridesetimi leti so bila v Cuenci izdana *Duhovna premišljevanja*, knjiga, na podlagi katere je nastala *Pot*.^[52] Teža let je vse bolj pritiskala nanj. Neposredno jo je občutil, kadar je moral svojim otrokom pisati sožalna pisma ob

smrti matere ali očeta, kar se je dogajalo skoraj dnevno, saj je družina Opus Dei neverjetno narasla. Zato je sedaj bolj kot oče bil pravi očak neizmerne množice ljudi, ki so prihajali z vseh koncev sveta ter pripadali različnim rasam in jezikom. Zgodovina Dela je bila sad božje milosti in polstoletne prizadevne duhovniške dejavnosti. V mašnika je bil posvečen 28. marca 1925 v Zaragozi, ko še ni poznal vzvišenega cilja svojega poklica in je še vedno klical: *Domine, ut videam!* Zlatomašni jubilej je padel na veliki petek, 28. marca 1975. Že več mesecev predtem se je v notranjosti svoje duše pripravljaj na obhajanje tega praznika. A naj je še tako preiskoval svoje življenje, nikakor ni našel v njem omembe vrednega napredka. Njegova duhovna pot ni bila niti na ravni otroka, ki je komaj shodil. Brez sramu je o tem spregovoril, ko je na veliki četrtek, dan pred svojo zlato mašo, na glas

opravljal premišljevalno molitev
pred tabernakljem:

Po petdesetih letih sem kakor jecljav
otrok. Začenjam, znova začenjam
vsak dan. In tako do konca dni,
kolikor mi jih še ostane: vedno na
začetku.^[53]

Ozrl se je nazaj ter videl križev za cel
gozd, **neizmerno obzorje: toliko
bridkosti, toliko veselja. Sedaj pa
je vse eno samo veselje, eno samo
veselje ... Iz izkušenj namreč vemo,
da je trpljenje udarjanje s
kladivom, s katerim želi umetnik
iz vsakogar od nas, ki smo kakor
brezoblična gmota, napraviti
razpelo, Kristusa, saj moramo
postati alter Christus. Gospod,
hvala za vse. Hvala lepa!**^[54]

Naslednji dan je poskusil narediti
obračun svojega življenja. Izid je bil
zelo pozitiven, toda ne v njegovo,
marveč v Gospodovo korist. Ni mu
preostalo drugega, kot da se smeje

samemu sebi, kar je bilo v danih
okoliščinah najvišje dejanje
ponižnosti:

Hotel sem napraviti seštevek teh
petdesetih let, rezultat izračuna pa je
bil glasen krohot. Nasmeljal sem se
samemu sebi in prevzela me je
hvaležnost do našega Gospoda, saj je
On tisti, ki je vse to naredil.^[55]

Dan je preživel v notranji zbranosti.
Praznoval je navznoter. Skladno s
svojim običajnim geslom »skriti se in
izginiti« je preživel ***dan globokega
in zaljubljenega češčenja***.^[56] Od
svojih hčera in sinov je v dar prejel
velik relikviarij za *lignum crucis* ter
nekaj mašnih posod. Srčno je bil
hvaležen, saj so bili podarjeni
predmeti namenjeni bogočastju.
Čutil je, da je zanj to bilo preveč, za
Boga pa še vedno zelo malo.^[57]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

[1] Pismo iz Caracasa, EF-740828-1.
Omnia in bonum – »vse [pripomore] k
dobremu« (Rim 8,28).

[2] AGP, P04 1974, II, str. 632.

[3] *Prav tam*, str. 640.

[4] Pismo iz Caracasa monsinjorju
Mariu Casariegu Acevedu CRS,
EF-740828-1. Med svojim
katehetskim obhodom po Iberskem
polotoku (1972) in po Južni Ameriki
(1974) se je ustanovitelj pobliže
srečal z obilno dejavnostjo, ki jo
njegovi sinovi in hčere opravljajo na
najrazličnejših področjih: na
področju vzgoje, izobraževanja v
krščanskem nauku, dobrodelnosti in
socialne pomoči ljudem v težkih
gmotnih razmerah. Pobud je bilo
veliko in veliko je bilo tudi duš, ki so
bile na ta način deležne pomoči za
zbližanje z Bogom.

Med korporativnimi dejavnostmi Dela in drugimi, ki so jih prav tako spodbujale osebe iz Opus Dei, velja omeniti na primer srednje šole in t. i. družinske kmetijske šole, namenjene verskemu, strokovnemu in osebnostnemu izobraževanju podeželskega prebivalstva. V Peruju je imel priložnost govoriti s profesorji in študenti Univerze v Piuri, mestu na skrajnem severu države. Novoustanovljena univerza je svoja vrata odprla leta 1969, ko je bil ustanovitelj imenovan za velikega kanclerja. Do leta 1974 je že dosegla znaten razvoj in ugled v akademskem svetu. Ko je bil ustanovitelj v Limi, ni mogel potovati v Piuro zaradi zdravstvenih težav.

[5] Pismo, EF-720219-2.

[6] Pismo Carmen Ramos García, EF-731205-1. V nekem drugem pismu isti osebi zapiše besede, ki jih je pogosto ponavljal: **da bi Gospod**

hotel skrajšati čas preizkušnje, ki jo prestaja sveta Cerkev (Pismo, EF-740502-1).

[7] Pismo iz São Paula msgr. Giovanniju Benelliju, EF-740531-1.

[8] Álvarove besede v ustanoviteljevem Pismu iz Lime msgr. Giovanniju Benelliju, EF-740727-1. Druga pisma: iz Quita, EF-740814-1; iz Caracasa, EF-740830-1.

[9] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 1505. Maja 1974 ga je pregledal doktor Alejandro Marín Lillo; v njegovem desnem očesu je opazil povečano motnost, vidna ostrina tega očesa pa je bila zmanjšana na tretjino. Prim. RHF, D-15111.

[10] Prim. RHF, D-15111. Stopnja uremije je dosegla šestkrat višjo raven od normalne.

^[11] *Prav tam.* Preiskave so bile opravljene na Kliniki San José v Barceloni.

^[12] Pismo iz Madrida članicam Dela v Kolumbiji, EF-740910-2.

^[13] RHF, D-15111.

^[14] *Pismo 25. 1. 1961, št. 4. S* prispodobo »gradu« meri na otroško igro, pri kateri se iz lesenih kock različnih barv in oblik sestavlja grad ali podobna zgradba.

^[15] V *Dnevniku doma Altoclaro* (sobota, 17. avgust 1974) je zapisano: »Povedal nam je, da je bil on le preprost pisar, *scribanus*, Escrivá. Bil je božji pisar.« Več kot enkrat so ga vprašali: »Zakaj ste ustanovili Opus Dei?« In včasih se je odgovoru izognil takole:

Moram povedati, da jaz nisem ustanovil Opus Dei. Opus Dei je bil ustanovljen meni navkljub. Bila je

božja volja, ki se je uresničila kljub meni. Bila je božja volja, ki se je uresničila, in to je to. Jaz sem ubog človek, ki sem bil le v napoto. Zato me ne imenuj ustanovitelj česarkoli (AGP, P04 1975, str. 90).

[¹⁶] *Zapisnik o odobritvi dokumenta Codex Iuris Particularis Operis Dei* (1. 10. 1974), v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental* 58, str. 588–593. Prim. tudi *prav tam*, str. 414 sl.

[¹⁷] *Prav tam*, str. 592. Ustanovitelj je naročil, naj se ta zapisnik razširi, »da bi bila na ta način zabeležena odobritev *Codex Iuris Particularis Opus Dei*, zgodovina nastanka tega dokumenta ter obvezujoča moč, ki je pripisana njegovim določbam«. Zapisan je torej kratek povzetek zasedanj posebnega generalnega kongresa, njegovih predlogov in sklepov ter dejstvo, da »ni bilo druge rešitve, kot da se v naše Posebno

pravo vključijo nekateri izrazi ali določbe, ki so značilni za splošni del apostolske konstitucije *Provida Mater Ecclesia*, s čimer je bila sprejeta cerkvenopravna oblika, ki ne pritiče naravi našega duha«.

Temu zapisniku je kot dodatek priložen dobesedni prepis končnih sklepov posebnega generalnega kongresa, ki so bili soglasno sprejeti 14. 9. 1970. Prvi izmed teh sklepov pa je bil: naj se zaprosi za rešitev institucionalnega problema, tako da bo Opus Dei dobil »cerkvenopravno obliko, drugačno od oblike *svetnih ustanov*; obliko, ki bo v svojem bistvu ohranila naše sedanje Posebno pravo, vendar bo omogočila, da se iz njega izločijo elementi, lastni *ustanovam popolnosti*, se pravi zaobljube treh evangeljskih svetov uboštva, čistosti in pokorščine ter obveznost izpovedovanja teh zaobljub v obliki vezi posvečenega značaja« (v: Amadeo de Fuenmayor

et al., op. cit., *Apéndice Documental* 55, str. 584–585).

[18] Na koncu zapisnika je poudarjeno, da bo skupaj s predlogom za novo cerkvenopravno ureditev Opus Dei »pri Svetem sedežu podana prošnja, da se izključijo določbe, povezane z zaobljubami evangeljskih svetov, ter da se odobrijo spremembe, ki jih bo neizogibno treba vključiti v *Codex Iuris Particularis* zaradi zahtev nove cerkvenopravne ureditve« (prav tam, *Apéndice Documental* 58, str. 593).

[19] Nato je še dodal: ***To pravim, ker ... sem jaz v mladih letih verjel, da sem vedel celo, kdaj bom umrl. Saj ne boste naokrog govorili o tej preproščini, kajne? Zdaj pa se je pokazalo, da glede sebe ne verjamem ničesar. Hvaljen bodi Bog! Naprej! Kakor bo Bog hotel, ko bo Bog hotel, kjer bo Bog hotel*** (Dnevnik obiska našega očeta v

Argentini, 7.–28. 6. 1974, str. 99, 17. 6. 1974).

V naslednjih dneh je oče še dvakrat poudaril, kar je povedal o dnevu svoje smrti. Prim. *prav tam*, str. 124 in 197. To nakazuje na dejstvo, da je ustanovitelj zavestno in namenoma vztrajal pri tej zadevi.

[20] AGP, P01 1982, str. 1266. Besede pri klepetu v centru Generalnega sveta, 10. 12. 1974.

[21] Pismo vsem članom Dela, EF-741200-2. *Iugum meum suave est et onus meum leve* – moj jarem je prijeten in moje breme je lahko (Mt 11,30).

Tukaj namiguje na staro ljudsko pripoved, iz katere so številni klasični duhovni pisci izpeljevali moralne zaključke in ki jo je nekajkrat uporabil tudi oče. Zgodba gre takole. Okrog polnoči, ko v gradu že vse spi, ko so luči ugasnjene in je

ogenj na ognjišču dogorel, se pritihotapi tolpa roparjev in preži na priložnost za vdor v utrdbo. Vrata so zapahnjena in zaprta so vsa okna razen enega majhnega okenca. Tam skozi spravijo roparji slabotnega otroka. Ko pa je ta enkrat notri, odrine zapahe in jim odpre vrata.

[22] AGP, P01 1975, str. 779.

[23] *Prav tam*, str. 782.

[24] *Prav tam*.

[25] Njegovo desno oko je izgubilo dve tretjini vidne sposobnosti; in ko ga je 19. decembra 1974 v Rimu pregledal okulist, je opazil motnost v leči levega očesa ter poškodbo mrežnice. To diagnozo je pozneje v Madridu potrdil doktor Alejandro Marín Lillo. Vendar se je po zaslugi učinkovitega zdravljenja proti koncu januarja 1975 njegov vid izboljšal. Prim. Alejandro Cantero Fariña, *Sum.* 6596; in RHF, D-15111.

[26] AGP, P01 1975, str. 65.

[27] *Prav tam*, str. 784.

[28] Prim. Javier Echevarría, *Sum.* 3142; tudi Alejandro Cantero Fariña, *Sum.* 6596. Predtem je imel hud srčni napad z akutnim pljučnim edemom že 10. novembra 1974 ponoči; takrat so ga oskrbeli msgr. Álvaro del Portillo, msgr. Javier Echevarría in dr. José Luis Soria Saiz. Dva dni pozneje se je z letalom odpravil v Madrid, kjer so ga pregledali zdravniki: Eduardo Ortiz de Landázuri, Diego Martínez Caro, José Manuel Martínez Lage in Alejandro Cantero Fariña. Prim. RHF, D-15111.

[29] AGP, P01 1975, str. 149.

[30] Pismo, EF-750113-1.

[31] Prim. RHF, D-15111.

[32] Prim. Pisma, katerih prejemniki so: Juan Bautista Torelló Barenys,

EF-750114-2; José Ramón Madurga Lacalle, EF-750121-1; Richard Rieman, EF-750122-1 idr.

[33] Pismo, EF-750128-2.

[34] AGP, P04 1975, str. 56.

[35] *Prav tam*, str. 21.

[36] *Dnevnik doma Altoclaro*, 11. 2. 1975 (AGP Sec. N, 3 leg. 1058-2).

[37] AGP, P05 1975, str. 148.

[38] *Prav tam*, št. 185.

[39] *Dnevnik doma Altoclaro*, 5. 2. 1975 (AGP Sec. N, 3 leg. 1058-2). Na nekem srečanju je bilo postavljeno vprašanje o vzgoji otrok in oče je odgovoril: ***Jaz bi jih peljal malo na sprehod ... po tistih predelih v okolici velemesta Caracas. Z roko bi jim pokril oči, potem pa bi jo umaknil, da bi zagledali barake, nagnetene druga na drugi. In s tem bi dobili dober odgovor! Naj***

vedo, da morajo denar dobro uporabljati, da morajo znati upravljati z njim, zato da bi vsi na neki način bili deležni zemeljskih dobrin. Namreč prav lahko je reči: »Jaz sem zelo dober,« če človek nikoli ni doživel nikakršnega pomanjkanja.

Neki prijatelj, zelo bogat mož, mi je nekoč dejal: Ne vem, ali sem dober človek, saj mi nikoli ni zbolela žena, nikoli nisem bil brez dela in ostal brez prebite pare, moji otroci niso trpeli lakote zaradi pomanjkanja dela in denarja, nikdar se nisem brez zatočišča znašel na ulici ... Ne vem, ali sem pošten človek. Le kaj bi jaz storil, če bi se mi vse to zgodilo?

Poglej, truditi se moramo, da se to ne bi zgodilo nikomur. Ljudi je treba usposobiti, da si bodo s svojim delom mogli zagotavljati

osnovno blagostanje, da bodo mirni, ko bo nastopila starost ali bolezen, da bodo mogli poskrbeti za vzgojo otrok in še za mnogo drugih potrebnih reči. Glede ničesar, kar zadeva druge, ne moremo biti brezbržni in tam, kjer smo, si moramo prizadevati za spodbujanje ljubezni in pravičnosti (AGP, P04 1975, str. 83–84).

[40] Javier Echevarría, *Sum.* 3144.

[41] AGP, P04 1975, str. 225.

[42] *Prav tam*, str. 240.

[43] *Prav tam*, str. 253.

[44] Blagoslovitev je bila ovekovečena s spominsko ploščo, na kateri so zapisane te besede. Prim. AGP, P04 1975, str. 272.

[45] *Prav tam*, str. 325

[46] Malo pred odhodom proti letališču je oče v spremstvu kardinala Casariega in nekaterih svojih sinov šel v kapelo, da bi se poslovil od Gospoda. Pred oltarjem je zmolil molitev za srečno pot. Tedaj je kardinal odločno stopil naprej, snel z glave škofovsko čepico ter pokazal na tabernakelj in na navzoče v kapeli, rekoč: »Oče, pred Bogom, našim Gospodom, in pred temi vašimi sinovi se ne premaknem od tod, če mi ne podelite svojega blagoslova.« In nad klečečim kardinalom je oče zarisal znamenje križa.

Mario, vi dosežete tisto, česar ni dosegel še nihče, mu je pri izhodu pripomnil oče.

»Nisem mogel zamuditi priložnosti, da prejmem blagoslov svetnika,« je pojasnil kardinal (Álvaro del Portillo, PR, str. 2023; in AGP, P04 1975, str. 337).

[47] Pismo iz Madrida, EF-750226-1.

[48] Pismo monsinjorju Mariu
Casariegu Acevedu CRS, EF-750328-1.

[49] AGP, P01 1975, str. 800. *Ad Deum
qui laetificat iuventutem meam* – k
Bogu, ki razveseljuje mojo mladost
(Ps 43,4).

[50] *Prav tam*, str. 803.

[51] *Prav tam*.

[52] Prim. Pismo Demetriu Molloyu
McDermottu, EF-750312-1.

[53] AGP, P01 1975, str. 809.

[54] *Prav tam*, str. 810.

[55] *Prav tam*, str. 809.

[56] Pismo vsem članom Dela,
EF-750128-2.

[57] Álvaro del Portillo, *Sum*. 1629.

Andrés Vázquez de Prada

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/5-zlatomasnik-1975/](https://opusdei.org/sl-si/article/5-zlatomasnik-1975/) (27.
Mar. 2026)